

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)
17 päivänä helmikuuta 2005 *

Asiassa C-134/03,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Giudice di pace di Genova-Voltri (Italia) on esittänyt 10.3.2003 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 25.3.2003, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Viacom Outdoor Srl

vastaan

Giotto Immobilier SARL,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas (esittelevä tuomari) sekä tuomarit A. Borg Barthet, J.-P. Puissochet, J. Malenovský ja U. Lohmus,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 9.9.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Viacom Outdoor Srl, edustajanaan solicitor B. O'Connor ja avvocato F. Filpo,

- Giotto Immobiliere SARL, edustajanaan avvocato G. Travaglino,

- Italian tasavalta, asiamiehenään I. M. Braguglia, avustajanaan avvocato dello Stato O. Fiumara,

- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään P. Oliver ja K. Banks, avustajanaan avvocato M. Bay,

kuultuaan julkisasiamiehen 28.10.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee EY 49, EY 82, EY 86, EY 87 ja EY 88 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty sopimusoikeudellisessa asiassa, jossa asianosaisina ovat Viacom Outdoor Srl (jäljempänä Viacom), kotipaikka Milano (Italia), ja Giotto Immobilier SARL (jäljempänä Giotto), kotipaikka Menton (Ranska).

Pääasia

- 3 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että Giotto myy kiinteistöjä Ranskassa ja että se antoi 9.9.2000 tehdyllä sopimuksella Viacomin (aikaisemmalta nimeltään Società Manifesti Affissioni SpA) tehtäväksi suorittaa sen lukuun palveluja, joissa oli kyse julistemainosten esille asettamisesta Genovan kunnan (Italia) alueella. Viacom suoritti kyseisen sopimuksen kohteena olleet palvelut lokakuun 2000 aikana.
- 4 Pääasia, jossa asianosaisina ovat Viacom ja Giotto, koskee Giotton kieltäytymistä korvaamasta Viacomille sen Genovan kunnalle maksamaa 439 385 Italian liiran eli 226,92 euron suuruista imposta comunale sulla pubblicità -nimistä veroa (kunnallinen mainosvero). Osapuolten välisen sopimuksen mukaan Giotto sitoutui maksamaan Viacomille palvelujen suorittamista koskevan palkkion lisäksi ”erityiset tositteisiin perustuvat kulut”, joita Viacomille aiheutui mainittujen palvelujen

suorittamisesta. Giudice di pace di Genova-Voltrissa (Italia), jossa asia on vireillä, Giotto kuitenkin väittää, että Italian oikeuden säännökset, joilla otetaan käyttöön kunnallinen mainosvero ja joissa siitä säädetään, ovat yhteisön oikeuden ja erityisesti EY 49 artiklassa määrätyn palvelujen tarjoamisen vapauden sekä EY 82, EY 86, EY 87 ja EY 88 artiklassa olevien kilpailua koskevien sääntöjen vastaisia.

Asiaa koskevat kansalliset oikeussäännöt

- 5 Kunnallisesta mainosverosta ja julkisesta julistemainonnasta perittävästä maksusta säädetään decreto legislativo n° 507 — Revisione ed armonizzazione dell'imposta comunale sulla pubblicità e del diritto sulle pubbliche affissioni -nimisessä asetuksessa (asetus nro 507 — kunnallisen mainosveron ja julkisesta julistemainonnasta perittävän maksun muuttamisesta ja yhdenmukaistamisesta), joka annettiin 15.11.1993 (GURI, Supplemento ordinario nro 288, 9.12.1993; jäljempänä asetus nro 507/93), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa.

- 6 Asetuksen nro 507/93 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Ulkomainonnasta ja julkisesta julistemainonnasta kannetaan veroa tai peritään maksu, siten kuin jäljempänä säädetään, kunnalle, jonka alueella mainontaa harjoitetaan.”

- 7 Mainitun asetuksen 3 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Kunnan on annettava määräys mainosveron kantamisesta ja julistepalvelun tarjoamisesta.

2. Määräyksessä kunta vahvistaa mainonnan toteuttamistavat, ja se voi yleisen edun nimissä rajoittaa tiettyjä mainonnan muotoja tai kieltää ne.

3. Määräyksessä on joka tapauksessa määriteltävä mainospaikkojen tyyppi ja määrä sekä yksityiskohtaiset säännöt mainospaikkoja koskevista luvista ja kriteerit mainospaikkoja koskevalle yleiselle suunnitelmalle. Lisäksi on määrättävä julkisten mainospaikkojen jaosta luonteeltaan institutionaalisen, sosiaalisen tai joka tapauksessa muun kuin kaupallisen ilmoittelun ja ulkomainonnan välillä sekä mainostilasta, joka on suoraan yksityisten käytettävissä.

— —”

- 8 Kyseisen asetuksen 5 §:n 1 momentissa määritellään mainosveron verotettava tapahtuma:

”Tässä asetuksessa tarkoitettua mainosveroa kannetaan mainosten levittämisestä julkisilla tai yleisölle avoimilla paikoilla tai niistä havaittavissa olevilla paikoilla visuaalisin tai akustisin viestintävälinein, jos siitä ei peritä julistemaksua.”

- 9 Asetuksen nro 507/93 6 §:n 1 momentin mukaan veroa on velvollinen suorittamaan ”jokainen, jolla on millä tahansa perusteella käytettävissään väline, jolla mainosta

levitetään”. Saman pykälän 2 momentin mukaan henkilö, joka valmistaa tai myy tavaran taikka tarjoaa palvelun, jota mainostetaan, on veloitettu maksamaan veron yhteisvastuullisesti.

- 10 Mainitun asetuksen 9 §:ssä säädetään veron maksamisesta. Kyseisen pykälän 7 momentin sanamuoto on seuraava:

”Kun mainostaminen tapahtuu mainosvälineillä, jotka on sijoitettu kunnan omistamalle tai sen hallinnassa olevalle omaisuudelle, mainosveron soveltaminen ei estä julkisten tilojen käyttömaksun soveltamista tai vuokra- tai lupamaksujen maksamista; kyseiset maksut on suhteutettava julkisen alueen tosiasialliseen käyttöön mainosvälineen sijoituspaikkana.”

- 11 Lisäksi julkisen julistepalvelun osalta asetuksen nro 507/93 18 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Julkisen julistepalvelun tarkoituksena on erityisesti mahdollistaa kuntien suorittama kaikenlaisten julisteiden esille asettaminen siihen tarkoitettuihin telineisiin; kyseiset julisteet voivat sisältää ilmoituksia, jotka ovat institutionaalisia tai sosiaalisia tai joka tapauksessa muuta kuin kaupallista ilmoittelua taikka mahdollisesti, ja 3 §:ssä tarkoitetuissa määräyksissä vahvistetuilta osin, taloudellisen toiminnan yhteydessä levitettyjä viestejä.

2. Palvelu on taattava välttämättä kunnissa, joissa oli yli kolmetuhatta asukasta vuoden lopussa sinä vuonna, joka on viimeistä edellinen ennen kuluvaa vuotta; muissa kunnissa palvelu on vapaaehtoinen.

3. Mainospaikkojen mainostilasta, joka varataan julkisille ilmoituksille, on määrätävä kunnallisella määräyksellä asukkaiden lukumäärän mukaisessa suhteessa, ja joka tapauksessa mainostila ei saa olla tuhatta asukasta kohden 18:aa neliometriä pienempi kunnissa, joissa on yli kolmekymmentätuhatta asukasta, ja muiden kuntien osalta 12:ta neliometriä pienempi.”

12 Kyseisen asetuksen 19 §:n 1 momentissa säädetään julistemaksun maksamisesta:

”Julisteiden julkisesta esille asettamisesta on sen, joka antaa palvelua koskevan toimeksiannon, ja sen, jonka hyväksi palvelu suoritetaan, suoritettava palvelun tarjoavalle kunnalle yhteisvastuullisesti maksu, joka sisältää mainosveron.”

13 Asetuksen nro 507/93 säännökset pantiin Genovan kunnassa täytäntöön *nuovo regolamento per l'applicazione dell'imposta sulla pubblicità e per l'effettuazione del servizio delle pubbliche affissione* -nimisellä määräyksellä (mainosveron soveltamisesta ja julkisen julistepalvelun toteuttamisesta annettu uusi määräys), joka hyväksyttiin 21.12.1998 tehdyllä kunnallisella päätöksellä. Kyseiseen kunnalliseen määräykseen tehtiin muutoksia vuosina 1999 ja 2000, ja sen on myöhemmin korvannut määräys, joka hyväksyttiin 26.3.2001 tehdyllä kunnallisella päätöksellä.

Ennakkoratkaisupyyntöä edeltäneet asian käsittelyn vaiheet ja yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt kysymykset

14 Giudice di pace di Genova-Voltri esitti pääasian yhteydessä 9.4.2002 tekemällään päätöksellä yhteisöjen tuomioistuimelle ensimmäisen ennakkoratkaisupyyntön, joka

koski EY 2 artiklan, EY 3 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan, EY 23 artiklan, EY 27 artiklan a, b ja d alakohdan, EY 31 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä EY 49, EY 50, EY 81, EY 82, EY 86 ja EY 87 artiklan tulkintaa.

- 15 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi asiassa C-190/02, Viacom, 8.10.2002 antamassaan määräyksessä (Kok. 2002, s. I-8287), että kyseisen ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuivat. Yhteisöjen tuomioistuin totesi ensinnäkin määräyksensä 13–21 kohdassa, että ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehty päätös ei sisältänyt riittävästi tietoja, jotta yhteisöjen tuomioistuin olisi voinut antaa yhteisön oikeudesta sellaisen tulkinnan kansalliselle tuomioistuimelle, josta on sille hyötyä. Sen jälkeen yhteisöjen tuomioistuin täsmensi, että Giudice di pace sille esittämien kysymysten tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuivat selvästi nimenomaan sillä perusteella, että kansallinen tuomioistuin ei selittänyt ennakkoratkaisupyynnössään pääasian oikeudenkäyntiin liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, niitä syitä, joiden vuoksi se päättyi siihen, että asiassa oli tulkittava erityisesti tiettyjä yhteisön oikeuden säännöksiä tai määräyksiä, sekä sitä yhteyttä, jonka se katsoi vallitsevan näiden säännösten tai määräysten ja käsillä olleessa asiassa sovellettavan kansallisen lainsäädännön välillä (em. asia Viacom, määräyksen 24 ja 26 kohta).
- 16 Giudice di pace määräsi 18.12.2002 tekemällään päätöksellä, että pääasian käsittelyä jatketaan. Osapuolia kuultuaan se arvioi, että tietyt perusteet, joiden johdosta yhteisöjen tuomioistuimelle esitettiin edellinen ennakkoratkaisupyynnö, olivat edelleen olemassa ja että yhteisöjen tuomioistuimelle oli esitettävä uusi, palvelujen tarjoamisen vapautta ja kilpailua koskevien EY:n perustamissopimuksen määräysten tulkintaan rajoittuva ennakkoratkaisupyynnö. Se aikoi siis korjata yhteisöjen tuomioistuimelle toimitetuissa tiedoissa olleet puutteet sekä yksilöidä pääasian tosiseikat ja oikeudelliset seikat tarkemmin uudessa ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehtävässä päätöksessä.
- 17 Tässä uudessa pääasian ratkaisemiseksi tehdyssä päätöksessä esitettyjen kysymysten merkityksellisyyden osalta Giudice di pace täsmentää, että kansallisten säännösten, joissa säädetään mainosverosta ja julistemaksusta, mahdollinen yhteensoveltumattomuus perustamissopimuksen kanssa aiheuttaisi kyseisten säännösten lainvastaisuuden tai sen, että niitä ei voitaisi soveltaa, ja sen, että Viacomin maksuvaatimus olisi perusteeton, ja kyseinen vaatimus olisi näin ollen hylättävä.

18 Oikeudellisen arviointinsa päätteeksi Giudice di pace tekee päätelmistään seuraavan yhteenvedon:

”— asetuksella nro 507/93, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna, perustetun järjestelmän ja kunnallisten täytäntöönpanomääräysten mukaisesti kunnat eli alueelliset yksiköt ovat julkisia yrityksiä, jotka käsiteltävänä olevassa asiassa harjoittavat taloudellista toimintaa (julisteiden esille asettamista)

— toiminta (julisteiden esille asettaminen) on taloudellista toimintaa, jota harjoitettaessa kilpaillaan yksityisten kanssa ja joka voi vaikuttaa yhteisön sisäiseen kauppaan

— edellä esitetyn perusteella voidaan perustellusti katsoa, että maksut niihin kuuluvine veroineen, jotka kunnat kantavat palvelua hallinnoidessaan, vastaavat EY 86 artiklassa tarkoitettuja erityisoikeuksia

— vaikuttaa näin ollen siltä, että on hyvin epävarmaa, onko kyseinen järjestelmä yhteisön oikeuden mukainen; kyseisen järjestelmän mahdollinen yhteensoveltumattomuus aiheuttaisi sen, että Viacom in Giotton hyväksi suorittamia palveluja koskeva maksuvaatimus on tältä osin lainvastainen, minkä johdosta kantajan ensisijainen vaatimus, joka on käsiteltävänä olevan riita-asian kohteena, olisi perusteeton.”

- 19 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella Giudice di pace di Genova-Voltri on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko se, että julkiselle yritykselle (kunnille) uskotaan sellaisen veron ja sellaisten maksujen hallinnointi, joista on kyse nyt käsiteltävässä asiassa ja jotka koskevat markkinoita, jotka muodostavat yhteismarkkinoiden merkittävän osan ja joilla tämä julkinen yritys on määräävässä asemassa, ristiriidassa

a) EY 86 ja EY 82 artiklan kanssa, kun niitä sovelletaan yhdessä,

b) EY 86 ja EY 49 artiklan kanssa, kun niitä sovelletaan yhdessä?

2) Onko kyseisestä verosta ja kyseisistä maksuista saatavan tulon ohjaaminen tälle julkiselle yritykselle ristiriidassa

a) EY 86 ja EY 82 artiklan kanssa, kun niitä sovelletaan yhdessä,

b) EY 87 ja EY 88 artiklan kanssa, koska se on yhteismarkkinoille soveltumatonta tai lainvastaista (ilmoittamatta jätettyä) valtiontukea?"

Ennakkoratkaisukysymysten tutkittavaksi ottaminen

20 Italian hallitus epäilee, voidaanko ennakkoratkaisupyynnö ottaa tutkittavaksi, ja se arvioi, että erityisesti pääasian tosiseikkoja ei ole kuvailtu riittävästi ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessä. Myös komissio katsoi kirjallisissa huomautuksissaan, että ennakkoratkaisupyynnöä ei voida ottaa miltään osin tutkittavaksi ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessä olevien eri puutteiden, ristiriitojen ja epäselvyyksien vuoksi. Tosiasiat ja oikeussäännöt oli kuvattu kyseisessä päätöksessä niin sekavasti, että komissio ei katsonut kykenevänsä ehdottamaan yhteisöjen tuomioistuimelle vastauksia ennakkoratkaisukysymyksiin. Istunnossa komissio kuitenkin arvioi, että kun otetaan huomioon tietyt pääasian osapuolten ja Italian hallituksen huomautuksissaan ja yhteisöjen tuomioistuimen esittämiin kirjallisiin kysymyksiin antamissaan vastauksissa esittämät selvitykset, tästä lähtien oli mahdollista antaa EY 49 ja EY 87 artiklaa koskeviin ennakkoratkaisukysymyksiin hyödyllinen vastaus.

21 Aluksi on todettava, että toisin kuin edellä mainitussa asiassa Viacom annettuun määräykseen johtaneesta ennakkoratkaisupyynnöstä, ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä ei ilmene selvästi, että Giudice di pace olisi jättänyt toimittamatta yhteisöjen tuomioistuimelle riittävästi tietoja syistä, joiden vuoksi se päätyi siihen, että asiassa on tulkittava erityisesti tiettyjä yhteisön oikeuden määräyksiä, ja siitä yhteydestä, jonka se katsoi vallitsevan näiden määräysten ja asiassa sovellettavan kansallisen lainsäädännön välillä. Kyseisessä päätöksessä kansallinen tuomioistuin nimittäin ilmaisee selvästi, että sen mielestä yhteisöjen tuomioistuimen tulkinta palvelujen tarjoamisen vapautta (EY 49 artikla), erityis-oikeuksien ja yksinoikeuksien myöntämistä (EY 86 ja EY 82 artikla) ja valtiontukien myöntämistä (EY 87 ja EY 88 artikla) koskevista perustamissopimuksen määräyksistä vaikuttaa tarpeelliselta siltä osin kuin — jos kansallisten säännösten, joissa säädetään mainosverosta ja julistemaksusta, katsotaan olevan yhteensoveltumattomia kyseisten yhteisön määräysten kanssa — maksujen, jotka on Italian lainsäädännöllä otettu käyttöön Genovan kunnan eduksi, olisi katsottava olevan lainvastaisia ja Viacomin maksuvaatimukselta puuttuisi näin ollen laillinen perusta ja se olisi hylättävä.

- 22 Jotta yhteisöjen tuomioistuin voisi antaa sille esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin hyödyllisen vastauksen, kansallisen tuomioistuimen on kuitenkin oikeuskäytännön mukaan määritettävä näihin kysymyksiin liittyvät tosiasiat ja oikeussäännöt tai ainakin selostettava ne tosiseikkoja koskevat lähtökohdat, joihin nämä kysymykset perustuvat (em. asia Viacom, määräyksen 15 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 23 Jotta voidaan varmistua siitä, että Giudice di pacen esittämät tiedot täyttävät nämä vaatimukset, on tarkasteltava esitettyjen kysymysten luonnetta ja laajuutta. Siltä osin kuin tosiasiallisen ja oikeudellisen asiayhteyden tarkkaa yksilöimistä on edellytettävä erityisesti kilpailun alalla, jolle on luonteenomaista tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen monimutkaisuus (em. asia Viacom, määräyksen 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), on tutkittava ensiksi, onko ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessä riittävästi tietoja, jotta yhteisöjen tuomioistuin voisi antaa EY 82, EY 86, EY 87 ja EY 88 artiklan tulkintaa koskeviin kysymyksiin hyödyllisiä vastauksia.
- 24 Oikeussääntöjen osalta on todettava, että vaikka ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdyssä päätöksessä on epäselviä ja ristiriitaisia viittauksia Genovan kunnan antamiin asetuksen nro 507/93 soveltamissäännöksiin, se sisältää riittävän selvän ja kattavan kuvauksen ennakkoratkaisukysymysten tutkimisen kannalta merkityksellisestä kansallisesta lainsäädännöstä. Nimittäin kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 39 kohdassa huomauttanut, asetuksen nro 507/93 säännökset, joita sovelletaan valtakunnallisesti, ovat keskeinen osa asian kannalta merkityksellisiä oikeussääntöjä, ja kunnallisilla määräyksillä ainoastaan täsmennetään tiettyjä kyseisen asetuksen säännöksiä. Näiden asian kannalta merkityksellisten oikeussääntöjen keskeiseen osaan kuuluvat muun muassa kunnallisen mainosveron ja/tai julistemaksun kantamista koskevat säännökset ja säännökset, joissa vahvistetaan julkisen julistepalvelun tavoitteet, sekä säännökset, joissa annetaan kunnille toimivalta säännellä mainosveron soveltamista ja julistepalvelun tarjoamista.

- 25 Tosiseikkojen osalta on sitä vastoin todettava, että ennakkoratkaisupyyntön esittämisestä tehty päätös ei sisällä välttämättömiä tietoja, jotta yhteisöjen tuomioistuin voisi antaa hyödyllisiä vastauksia EY 86 ja EY 82 artiklan tulkintaa koskeviin ennakkoratkaisukysymyksiin.
- 26 On muistutettava, että kyseisissä perustamissopimuksen määräyksissä lähtökohtaisesti kielletään jäsenvaltioita toteuttamasta tai pitämästä voimassa toimenpiteitä, joiden johdosta julkiset yritykset ja yritykset, joille jäsenvaltiot myöntävät erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia, voivat väärinkäyttää määräävää markkina-asemaansa yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla.
- 27 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 44 kohdassa korostanut, aineellisesti ja maantieteellisesti relevanttien markkinoiden rajaaminen sekä kyseisillä markkinoilla toimivien yritysten markkinaosuuksien laskeminen muodostavat aina kilpailuoikeudellisen arvioinnin lähtökohdan.
- 28 Tässä asiassa Giudice di pace rajoittuu antamaan joitakin tietoja kuntien tarjoamasta julisteiden esille asettamista koskevasta palvelusta tai mainostilasta ja toteamaan, että kyseiset palvelut ovat yksityisten toimijoiden tarjoamien palvelujen kanssa täysin toisensa korvaavia. Näistä tiedoista ei kuitenkaan ilmene, että julkisen julistepalvelun asiakkaat olisivat tosiasiallisesti verrattavissa yksityisten yritysten asiakkaisiin, erityisesti sen osalta, onko kyseisten asiakkaiden mainoskampanjoiden sisältö luonteeltaan kaupallinen vai ei, ja sen osalta, minkä suuruinen mainoskampanjoiden budjetti on. Lisäksi ennakkoratkaisupyyntön esittämisestä tehty päätös ei sisällä mitään tietoja kyseessä olevia palveluja tarjoavien toimijoiden lukumäärästä tai niiden markkinaosuuksista, joskin kyseisestä päätöksestä näyttää ilmenevän, että maantieteellisesti relevantiksi katsotut markkinat rajoittuvat Genovan kunnan alueelle. Kyseinen maantieteellisesti relevanttien markkinoiden rajaaminen ei kuitenkaan vaikuta vakuuttavalta, koska Giudice di pace toisaalta perustaa päättelynsä, joka koskee vaikutusta yhteisön sisäiseen kauppaan, sille seikalle, että

asetuksella nro 507/93 käyttöön otettu järjestelmä ulottuu kaikkiin Italian kuntiin. Ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdyssä päätöksessä mainitut tosiseikat vaikuttavat joka tapauksessa olevan liian vaillinaisia sen toteamiseksi, että Genovan kunnalla on määrävä asema kyseessä olevilla markkinoilla.

- 29 Näin ollen ei ole mahdollista määrittää, onko kunnallisen mainosveron kantaminen pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa ristiriidassa EY 86 ja EY 82 artiklan kanssa. Kyseisten artiklojen tulkintaa koskevat ennakkoratkaisukysymykset on siis jätettävä tutkimatta.
- 30 EY 87 ja EY 88 artiklan osalta, joita koskevaa tulkintaa kansallinen tuomioistuin on niin ikään pyytänyt, on muistutettava, että kyseisiä määräyksiä sovelletaan jäsenvaltioiden myöntämään taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnettyyn tukeen, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa.
- 31 Tältä osin on todettava, että ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehty päätös ei sisällä riittävän tarkkoja tietoja kunnallisesta mainosverosta saatavien verotulojen käytöstä eikä julkisen julistepalvelun — joka on, kuten asetuksen nro 507/93 18 §:n 2 momentissa säädetään, taattava välttämättä Italian kunnissa, joissa on yli kolmetuhatta asukasta — järjestämisen konkreettisista menettelytavoista. Giudice di pacen toimittamien tietojen perusteella ei näin ollen ole mahdollista päätellä sitä, millaisen oikeudellisen ja taloudellisen itsenäisyyden Genovan kunta ja muut Italian kunnat myöntävät henkilöstövoimavaraille ja teknisille voimavaraille, jotka ne käyttävät kyseisen julkisen palvelun tarjoamiseen, eikä myöskään sitä, että riidanalaisesta verosta peräisin olevat verotulot käytettäisiin kokonaan tai osittain kyseisen palvelun toimintakulujen kattamiseen. Komission istunnossa ilmaiseman kannanoton vastaisesti ei siis vaikuta olevan mahdollista todeta varmasti, että kyseessä olevat verotulot käytetään yksinomaan kunnan yleisen talousarvion

rahoitukseen ja että niitä ei voitaisi missään tapauksessa käyttää EY 87 artiklassa tarkoitetun valtiontuen myöntämiseen.

32 Tästä seuraa, että myös EY 87 ja EY 88 artiklan tulkintaa koskevan ennakkoratkaisukysymyksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat.

33 Sitä vastoin sen kysymyksen osalta, rajoitetaanko kunnallisella mainosverolla palvelujen tarjoamisen vapautta EY 49 artiklan vastaisesti, kansallinen tuomioistuin on toimittanut riittävästi tietoja hyödyllisen vastauksen antamiseksi.

EY 49 artiklan tulkintaa koskeva ennakkoratkaisukysymys

34 Giudice di pace tiedustelee kysymyksellään yhteisöjen tuomioistuimelta, onko asetuksella nro 507/93 käyttöön otetun kunnallisen mainosveron kaltaisen veron, jota sovelletaan muun muassa sellaisten julistepalvelujen tarjoamiseen, jotka ovat palvelun tarjoajan tai niiden vastaanottajan kotipaikan vuoksi luonteeltaan jäsenvaltion rajan ylittäviä, kantaminen ristiriidassa EY 49 artiklan kanssa.

35 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan EY 49 artiklassa vaaditaan palvelujen tarjoamisen vapautta koskevien kaikkien rajoitusten poistamista, vaikka niitä sovellettaisiin erotuksetta sekä kotimaisiin palvelujen tarjoajiin että muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneisiin palvelujen tarjoajiin, jos näillä rajoituksilla estetään toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen ja siellä vastaavanlaisia palveluja lainmukaisesti tarjoavan henkilön toiminta tai haitataan muutoin tätä toimintaa. Lisäksi palvelujen tarjoamisen vapaudesta hyötyvät sekä palvelujen tarjoaja että niiden vastaanottaja

(asia C-262/02, komissio v. Ranska, tuomio 13.7.2004, Kok. 2004, s. I-6569, 22 kohta ja asia C-429/02, Bacardi, tuomio 13.7.2004, Kok. 2004, s. I-6613, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 36 On lisäksi muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että kansallinen verosäädös, joka muodostaa esteen palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämiselle, saattaa olla kielletty toimenpide, sovelsipa sitä valtio itse tai paikallinen julkisyhteisö (ks. vastaavasti asia C-17/00, De Coster, tuomio 29.11.2001, Kok. 2001, s. I-9445, 26 ja 27 kohta).
- 37 Sen kysymyksen osalta, onko kunnan viranomaisen mainosveron kaltaisen veron kantaminen EY 49 artiklan vastainen rajoitus, on aivan aluksi todettava, että tällaista veroa sovelletaan erotuksetta kaikkiin palvelujen suorituksiin, joihin sisältyy ulkomainontaa ja julkista julistemainontaa kyseessä olevan kunnan alueella. Kyseisen veron kantamiseen liittyvissä säännöksissä ei siis tehdä mitään erottelua julistepalvelujen tarjoajan tai niiden vastaanottajan kotipaikan taikka levitettyjen mainosten kohteena olevien tavaroiden tai palvelujen alkuperän perusteella.
- 38 Sen jälkeen on todettava, että tällaista veroa sovelletaan vain ulkomainontaan, jossa käytetään kunnan viranomaisen hallitsemaa julkista tilaa, ja että kyseisen veron määrä on asetettu tasolle, jota voidaan pitää alhaisena suhteessa niiden palvelujen suoritusten arvoon, joihin sitä sovelletaan. Tässä tilanteessa tällaisen veron kantaminen ei missään tapauksessa estä tai haittaa sellaisten mainospalvelujen tarjoamista, jotka on suoritettava kyseessä olevien kuntien alueella, tai tee sitä muutoin vähemmän houkuttelevaksi myöskään siinä tapauksessa, että kyseiset suoritukset ovat palvelujen tarjoajan tai niiden vastaanottajan kotipaikan vuoksi luonteeltaan jäsenvaltion rajan ylittäviä.

- 39 Edellä esitetystä seuraa, että EY 49 artiklaa on tulkittava siten, että asetuksella nro 507/93 käyttöön otetun kunnallisen mainosveron kaltaisen veron kantaminen ei ole sen kanssa ristiriidassa.

Oikeudenkäyntikulut

- 40 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) EY 82, EY 86, EY 87 ja EY 88 artiklan tulkintaa koskevat ennakkoratkaisukysymykset jätetään tutkimatta.
- 2) Decreto legislativo n° 507 — Revisione ed armonizzazione dell'imposta comunale sulla pubblicità e del diritto sulle pubbliche affissioni -nimisellä asetuksella (asetus nro 507 — kunnallisen mainosveron ja julkisesta julistemainonnasta perittävän maksun muuttamisesta ja yhdenmukaistamisesta), joka on annettu 15.11.1993, käyttöön otetun kunnallisen mainosveron kaltaisen veron kantaminen ei ole ristiriidassa EY 49 artiklan kanssa.

Allekirjoitukset